خبرسازان

روایت خرمشاهی از حافظ پاشان

● **شرق:** رضا داوری‌اردکانی، استاد دانشگاه در حوزه فلسفه، در بزرگداشت حافظ در شهر کتاب یادآور شد؛ شهر شعر فلسفه نیست، اما بخشی است از عرصه تفکر. فلسفه و شعر دو راه و دو امرند. هر دو تفکرند و هر دو به‌هم بسته‌اند. شاعران کمتر به فلسفه رغبت داشته‌اند اما من فیلسوفی را نمی‌بینم که به شعر رغبت نداشته باشد. شاعران می‌توانند به فلسفه توجه نداشته باشند، چنانچه حافظ که شاگرد صاحب دیوان بوده، شرح مواقف می‌خوانده، شاید چنان‌که می‌گویند مذاق اشعری در مدرسه‌ای که درس می‌خوانده، رواج داشته، اما کمتر به فلسفه علاقه‌مند بوده است، البته اطلاعات فلسفی داشته. درواقع حافظ متفکر بوده، اما فیلسوف نبوده است. ما از زندگی سعدی و حافظ موارد زیادی نمی‌دانیم، اما آنچه محرز است این است که حافظ دانشمند هم بوده است. من کم شاعری را می‌شناسم که در شعرش فلسفه باشد. شاید عرفان غیر از این باشد. ما شاعرانِ عارف داریم که شعر عرفانی می‌گویند، اما شعرشان عرفان نظری را مطرح نمی‌کند؛ بلکه شعرشان تجلی‌گاه حالات عارفانه‌شان است. فیلسوف بحث مفهومی می‌کند و اهل بحث است. چند شاعر ما این هنر را داشتند که به فلسفه رغبت نشان دهند و آن را در آثارشان بیاورند؟ ناصرخسرو، خاقانی و اقبال لاهوری از آن جمله شاعرانی‌اند که گرایش به فلسفه دارند. شعر، ما را دگرگون می‌کند، ولی چیزی به ما اضافه نمی‌کند. شعر معجزه بازی زبان و وجود است. وقتی می‌پرسیم آیا حافظ اهل فلسفه است یا نیست؟ نظر فلسفی دارد یا ندارد؟ دانشجوی فلسفه‌ای مثل من، باید شعرهایی را در نظر بیاورد که بوی فلسفه بدهد. بهاءالدین خرمشاهی همچنین به این اشاره داشت که شعر حافظ پاشان نوشته شده است. حافظ در شعرهایش تعدد مضمون و معنا دارد و حافظ انقلابی که در غزل کرده همین بوده که تعدد معنا را زیاد کرده است. ما هیچ شاعری را پیش از حافظ نداریم که مسائل غیرغزلی را وارد غزل کرده باشد، چه برسد به مدح که فقط در قصیده وجود دارد، ولی حافظ آن را در غزل آورده است. پاکستانی‌ها اسم این کار حافظ را پاشانی گذاشته‌اند که از پاشیدن می‌آید. آربری هم در مقدمه کتاب ۵۰ غزل این نکته را آورده که در غزل‌های حافظ انسجام وجود ندارد. اما به نظر من حافظ عمدی در این کار نداشته است، بلکه ذهن او به‌صورت طبیعی پاشان می‌نوشت.

نویسنده جامایکایی برنده بوکر

● **شرق:** مارلون جیمز برای نوشتن رمانی با الهام از تلاش برای به‌قتل‌رساندن باب مارلی در دهه ۱۹۷۰ جایزه من بوکر ۲۰۱۵ را از آن خود کرد. به گزارش بی‌بی‌سی، مارلون جیمز، نویسنده جامایکایی، برای کتاب «تاریخ کوتاه هفت قتل» (A Brief History of Seven Killings) این جایزه را دریافت کرد. داستان کتاب ۶۸۰ صفحه‌ای او در سه دهه روی می‌دهد و جیمز در آن از داستان واقعی تلاش برای به‌قتل‌رساندن باب مارلی، خواننده، ترانه‌سرا، موزیسین و گیتاریست جامایکایی و ستاره رگی، برای کندوکاو در دنیای پرتلاطم باندهای تبهکار و سیاست در جامایکا استفاده می‌کند. در سوم دسامبر ۱۹۷۶، تنها چند هفته پیش از برگزاری انتخابات عمومی در جامایکا و دو روز قبل از آنکه باب مارلی کنسرت «لبخند بزن جامایکا» را برای کاستن از تنش‌های سیاسی برگزار کند، هفت مرد از وست‌کینگستن با مسلسل به خانه او حمله کردند. مارلی از این حادثه جان سالم به‌در برد و کنسرت خود را برگزار کرد، اما روز بعد کشور را ترک کرد و برای دو سال برنگشت. کتاب «تاریخ کوتاه هفت قتل» بیش از ۷۵ شخصیت دارد و در قالب یک بیوگرافی خیالی توسط اشباح، شاهدان، قاتلان، اعضای پارلمان، قاچاقچی‌های موادمخدر، افراد سابقه‌دار، ملکه‌های زیبایی، مأموران اف‌بی‌آی و سی‌آی‌ای، روزنامه‌نگاران و خبرنگاران روایت می‌شود. مایکل وود، رئیس داوران من بوکر، از «تاریخ کوتاه هفت قتل» به‌عنوان «هیجان‌انگیزترین» کتاب فهرست کوتاه نامزدهای من بوکر یاد کرد و آن را «پر از شگفتی»، «پر از خشونت» و «پر از ناسزا» نامید. وود گفت داوران در کمتر از دو ساعت به اتفاق آرا «تاریخ کوتاه هفت قتل» را به‌عنوان برنده انتخاب کردند. وود کتاب «صداهای بسیار» جیمز را تحسین کرد و گفت: یکی از لذت‌های خواندن کتاب این است که شما ورق می‌زنید، اما مطمئن نیستید راوی بعدی چه کسی است. جیمز ۴۴ ساله اولین نویسنده متولد جامایکا بود که به فهرست کوتاه نامزدهای جایزه من بوکر راه پیدا کرد. «تاریخ کوتاه هفت قتل» سومین رمان اوست. جیمز درحال‌حاضر در مینه‌پلیس در آمریکا زندگی می‌کند.

نمایی از سریال شب دهم ساخته حسن فتحی

چرا آنتن سیما در «محرم» خالی است؟

سریال‌سازی زیر سایه نظارت

شرق: چندسالی است که رسانه ملی در ایام ماه محرم به یاد بازپخش چندین‌باره «شب دهم» می‌افتد؛ سریالی که حسن فتحی برای تلویزیون ساخت و با استقبال زیادی از سوی مخاطبانش روبه‌رو شد و از آن پس تنها دلگرمی مدیران تلویزیون برای جذب مخاطب بوده است. با این تفاوت که پخش چندین‌باره آن از شبکه‌های متعدد سیما از جذابیت این سریال می‌کاهد و نتیجه عکس دارد. امسال نیز این سریال در جدول پخش سیما قرار گرفته است. تلویزیون چندسالی است که در ایام محرم غافلگیری‌ای برای مخاطبش ندارد و پخش سریال‌هایی که از کیفیت حداقلی نیز برخوردار نیستند جذابیتی برای مردم ندارد و این پرسش را مطرح می‌کند که با وجود انتقادهایی که طی سال‌های اخیر به روند ساخت سریال‌های مناسبتی صورت گرفته، آیا اساسا مدیران رسانه ملی به غنای آنتن سیما در این ایام فکر می‌کنند؟

تنها سریال محرمی سیما

«نفس گرم»، عنوان تنها سریالی است که در ایام ماه محرم از شبکه اول سیما پخش می‌شود. این سریال یک ملودرام اجتماعی است و روایتگر زندگی زنی به نام «ملیحه» با اعتقادات بالای مذهبی است که اتفاقاتی برای او و اطرافیانش رخ می‌دهد و به‌نوعی مسیر زندگی و اعتقاداتش را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. مرجانه گلچین، رؤیا تیموریان، حامد کمیلی، لیندا کیانی، محمود پاک‌نیت، نیلوفر خوش‌خلق، سیما تیرانداز، رامین راستاد و رحیم نوروزی بازیگران اصلی این سریال هستند.

محمدمهدی عسگرپور تا پیش از این با ساخت سریال‌های«جراحت»، «گل‌های گرمسیری» و «شیدایی» توانست ارتباط خوبی با مخاطبانش برقرار کند. هرچند نفس گرم را نمی‌توان دقیقا سریالی با حال‌وهوای محرم دانست اما تنها سریالی است که برای ساخت و پخش در این‌ایام در نظر گرفته شده است.

پخش «کیمیا» به روال سابق

شبکه دو سیما که از مدتی قبل سریال «کیمیا»، به کارگردانی جواد افشار، را آماده پخش کرده و این سریال از این شبکه روی آنتن می‌رود، همین روال را در ایام ماه محرم نیز ادامه خواهد داد و این شبکه سریالی مناسب این ماه تدارک ندیده است.

این سریال با حمایت انجمن سینمای انقلاب و دفاع‌مقدس و به سفارش گروه فیلم‌های تلویزیونی شبکه دو سیما ساخته شده است. این مجموعه روایتگر داستانی در سه مقطع زمانی، قبل از انقلاب، دوره جنگ و زمان حال به نویسندگی مسعود بهبهانی‌نیاست.

این سریال ۱۱۰ قسمتی روایتگر داستانی است که در خلال آن تحولات جامعه، پدر و دختری را مقابل هم قرار داده است. دختر خانواده که کیمیا نام دارد، پرسشگر و معترض است و در مقابل او پدری قرار دارد که نظامی، منضبط و پایبند به قانون است. مهراوه شریفی‌نیا، حسن پورشیرازی، آزیتا حاجیان، پوریا پورسرخ، آرش مجیدی، سیدمهرداد ضیایی، عطا عمرانی، مهدی امیرکاظمی، کاظم هژیرآزاد، رضا توکلی، علی شادمان، حسین توشه، کوروش زارعی، فریبا طالبی، نسرین نیک، وحید رهبانی، شهین تسلیمی، مهدی پاکدل، آشا محرابی و سودابه بیضایی بازیگران و مالک سراج، عبدالحلیم تقلابی، ابتسام بقلایی، نوید خداشناس، محسن مجلس‌آرا و میرفرخ هاشمیان از بازیگران اصلی این سریال هستند.

شبکه سه سیما نیز قرار است در یک نظرسنجی از مردم، از میان سه سریال «شب دهم»، «معصومیت ازدست‌رفته» و «یلدا» یکی را برای پخش انتخاب کند. شبکه پنج سیما نیز مجموعه تلویزیونی پنج‌قسمتی «آخرین نفس‌هایم»، به تهیه‌کنندگی و کارگردانی سامان سالور، را از شب هشتم ماه محرم روی آنتن می‌فرستد.

«آخرین نفس‌هایم» روایت داستانی از گردان غواصان هشت سال دفاع‌مقدس است که پس از چندسال، تعدادی از رزمندگان این گردان همدیگر را پیدا می‌کنند و... .

پرویز فلاحی‌پور، حبیب دهقان‌نسب، مهدی صباحی، سمیرا حسینی و... بازیگران این مجموعه تلویزیونی هستند. شبکه چهار سیما نیز در دهه اول محرم و از ۲۷ مهرماه پشت‌صحنه برخی از سریال‌ها چون «معصومیت ازدست‌رفته»، «فرات»، «سفر سبز»، «زمانی برای عاشقی»، «بانو»، «رخنه»، «یلدا»، «خون‌بها» و «یک‌تکه زمین» که در سال‌های گذشته در ایام محرم روی آنتن بوده است را نمایش خواهد داد. پخش مجدد بخش‌هایی از سریال مختارنامه از شبکه‌های سیما نیز از جمله برنامه‌هایی است که در جدول پخش ایام محرم در نظر گرفته شده است. جدول پخش تلویزیون در ایام ماه محرم بیش‌ازپیش دست خالی سیما در این ایام را نشان می‌دهد.

مشکلات مالی بی‌پایان رسانه ملی

غلامرضا میرحسینی، مدیر شبکه سه سیما، در گفت‌وگو با خبرنگار مهر، مشکلات مالی را یکی از اتفاقاتی می‌داند که باعث شده شبکه‌های سیما سریال مناسبتی آماده پخش نداشته باشند. او می‌گوید: «مشکلات مالی و تغییراتی که در این شبکه وجود داشته، باعث چنین اتفاقی شده است. آثار نمایشی با زمان‌بندی‌ای که برای پیش‌تولید و تولید آنها در نظر گرفته می‌شود تا به آنتن برسند، یک‌سال زمان نیاز دارند و این درحالی است که گروه فیلم و سریال این شبکه چند ماه پیش با تغییراتی مواجه بوده است و برای تولید آثار جدید باید از فرصت کافی برخوردار باشند تا بتوانند فیلم‌نامه‌ها را بررسی کنند».

نجفی: مدیران به تلویزیون فکر نمی‌کنند

محمدعلی نجفی، از کارگردانان باسابقه سینما و تلویزیون، به «شرق» می‌گوید که اساسا سریال‌های مناسبتی مثل ژانر در سینماست و تنها عنوانی است که مطرح می‌شود اما مهم‌تر از آن کیفیت سریال و میزان اثرگذاری آن در ارتباط با مخاطب است.

او اضافه می‌کند: مدیران به اینکه تلویزیون ملی باید هرچه بیشتر مخاطبانش را جذب کند توجهی نشان نمی‌دهند. واقعیت این است که باید فکر کنیم چه اتفاقی باید بیفتد که مردم به رسانه ملی‌شان نزدیک شوند و با آن ارتباط برقرار کنند. درحال‌حاضر یکی از مشکلات بزرگ مردم ما شبکه جِم است که اصلا فرصت نمی‌دهد مردم شبکه دیگری ببینند و آن‌قدر خانواده‌ها را تسخیر کرده که حیرت‌آور است و مدیران رسانه ملی ما باید بیش از پیش این بحران را درک و چاره‌جویی کنند.

تغییرات ساختاری و حرکت آهسته تلویزیون

بیژن میرباقری، کارگردان، نیز به تغییرات ساختاری تلویزیون اشاره می‌کند. دراین‌باره به «شرق» می‌گوید: درحال‌حاضر با توجه به تغییرات ساختاری که به‌تازگی در سازمان صداوسیما اتفاق افتاده است، مدیریت جدید تصمیم گرفته تا کامل‌شدن فیلم‌نامه سریال صبر کند و بعد سریال وارد مرحله ساخت شود. این تصمیم جدی است که باعث تغییر و تحولات وسیعی در حوزه تولید خواهد شد و تصمیم خوبی نیز از جهت کیفی/نظارتی است. او ادامه می‌دهد: به‌هرحال سال اولی است که این تصمیم عملی و باعث شده است تا تولید سریال‌ها روند کندتری پیدا کند و محصولات تولیدی کم شود مضاف بر اینکه نوید کیفیت بهتر فیلم‌نامه‌ها را می‌دهد.

تصمیم جدید مدیران سیما مبنی‌بر کامل‌شدن فیلم‌نامه سریال‌ها اتفاقی است که روند سریال‌سازی را به خودی‌خود کند می‌کند. نظارت دقیق بر فیلم‌نامه‌های نوشته‌شده به بهانه کیفیت آنها نخستین اتفاق اجرائی‌شدن این طرح است اما به نظر می‌رسد ساخت سریال‌های طنز را با این رویکرد که اساسا تا حد زیادی تابع عکس‌العمل مخاطب یا بازی با خطوط قرمز است کمی سخت می‌کند. از سوی دیگر نگارش یک سریال تلویزیونی زمان‌بر است و همان‌طور که آنتن سیما از سریال‌های مناسبتی ایام محرم خالی است به نظر می‌رسد دهه فجر یا ایام نوروز نیز همین روال ادامه خواهد داشت. به‌این‌ترتیب مشخص نیست مدیران سیما بر تصمیم خود مبنی‌بر نظارت بیشتر روی فیلم‌نامه‌ها و روند بسیار کند ساخت سریال پافشاری می‌کنند یا رویکرد دیگری اتخاذ خواهند کرد؟

با حضور هنرمندان نامی کشور

تالار تئاتر مسعودیه گشایش یافت

رضا آشفته: تالار مسعودیه به دست اکبر زنجانپور و با حضور هنرمندان نامی کشور گشایش یافت.شامگاه سه‌شنبه ۲۰ مهر نزدیک به ۱۵۰ میهمان ویژه برای افتتاح این تالار، واقع در عمارت مسعودیه که در بهارستان واقع است، آمده بودند. افتتاح این تالار با اجرای عمومی نمایش «جنایت و مکافات»، برگرفته از رمان مشهور فئودور داستایفسکی کار ایمان افشاریان و بازی مهدی پاکدل، مجید آقاکریمی، الهام شکیب و... همراه شد.در این مراسم، شجاع‌نوری از مراحل مختلف ساخت‌وساز تالار مسعودیه گفت که با ایده و تصمیمی برای ایجاد فعالیت‌های هنری و فرهنگی در این مجموعه به مسئولان میراث فرهنگی و عمارت مسعودیه مشاوره می‌داده است، این حرکت آغاز شد. شروع این فعالیت‌ها با ایجاد یک کافه و پاتوق فرهنگی بود که در نهایت منجر به ساخت تالاری شد که درحال‌حاضر با ۱۵۰ صندلی و به شکل سه‌سویه ساخت‌وسازش انجام شده است. او اظهار رضایت می‌کرد از اینکه توانسته‌اند در این مکان فرهنگی با چنین تالاری سمت‌وسوی بهتری بدهند. او دلش می‌خواهد که علاوه بر اجرای نمایش، برنامه نمایش‌نامه‌خوانی در آنجا برگزار شود و در کافه مخاطبان بتوانند درباره آثار نمایشی گفت‌وگو کنند.این تالار در شرق تهران واقع است و مردم این مناطق می‌توانند برای دیدن نمایش و دیگر فعالیت‌های فرهنگی از آن بهره‌مند شوند. این از اهداف مدیر عمارت مسعودیه است که توانسته‌اند به آن جامه‌عمل بپوشانند. مهدی تجریشی اظهار خرسندی کرد که در این عمارت فرهنگی با گشایش تالار نمایش می‌توانند ارتباط بهتری با مردم برقرار کنند.زهره عزیزیان، مدیر تالار مسعودیه، هم ضمن خوشامدگویی به مدعوین اعلام کرد که به‌دنبال ارائه برنامه‌های نمایشی و هنری درخورتأملی هستند که بشود فضای فرهنگی را در این نقطه از تهران تقویت کرد.پس از مراسم گشایش، مدعوین به تماشای «جنایت و مکافات» نشستند که توانست انتظار تماشاچیان را برآورده کند. راسکولنیکف دانشجویی است که به دلیل فقر و تنگدستی نمی‌تواند ادامه تحصیل بدهد و از سوی دیگر مواجهه او با یک پیرزن رباخوار که از نظرش با مرگ او بشریت نجات خواهد یافت، باعث می‌شود که تبری در دست گرفته و به سراغش برود. راسکولنیکف، هم پیرزن و هم خواهر او را (الیزابت) می‌کشد. این قتل دوم است که عذاب وجدان شدیدی را به‌همراه می‌آورد و در دادگاه درونی، این مرد طغیانگر را به چالش وامی‌دارد. بنابراین راسکولنیکف می‌رود که خود را به پلیس و قانون معرفی کند و سر از سیبری و زندان درآورد. افشاریان توانسته با درنگ و مکاشفه‌ای درست و تأثیرگذار از این رمان بلند به یک نمایش در حدود دو ساعت برسد که در نوع خود نو و امروزی به‌شمار آید. از آنجا که مسئله قتل امری جهان‌شمول است و این وضعیت هنوز هم در همه دنیا قابل مشاهده است، می‌توان امیدوار شد که این حرکت به اقتضای زمان و به ضرورت اجتماع و نیاز مخاطب شکل گرفته است.در اجرا نیز همه‌چیز در یک صحنه و با حضور توانمند مهدی پاکدل و مجید آقاکریمی و دیگر عوامل شکل درستی به خود گرفته است.مسعود فروتن، پریسا مقتدی، فرمان فتحعلیان، عبدالخالق مصدق، رضا ثروتی و میرمنتظمی، از جمله هنرمندانی هستند که در این مراسم شرکت کرده بودند.

گفت‌وگو با جولیا لومبتزی، نمایش‌نامه‌نویس ایتالیایی

آینه‌ای مقابلِ واقعیت

شرق: جولیا لومبتزی، نویسنده جوان ایتالیایی است که با نوشتن «وقت ناهار» در ایتالیا مورد توجه قرار گرفت و اخیرا همین نمایش‌نامه‌اش در ایرانشهر روی صحنه رفت. «وقت ناهار» نگاهی زنانه به جایگاه زن در خانواده و مسئولیت‌پذیری زن سنتی و مدرن است. او هم‌زمان با این اجرا، به ایران آمد و فرصتی دست داد تا در گپ‌وگفتی کوتاه، از او درباره این نمایش‌نامه و ریشه‌های فرهنگی‌اش بپرسیم.

اول پرسیدیم ناهار در فرهنگ ایتالیا چه جایگاهی دارد که در این نمایش‌نامه تبدیل به یک شخصیت شده؟! و پاسخ شنیدیم: «مطمئنا از لحاظ فرهنگی ناهار خیلی مهم است. تمام مواقع که خانواده‌ها دور هم جمع می‌شوند یا میهمانی گرفته می‌شود، همه‌چیز تحت‌تاثیر این وعده غذایی است. غذا مهم‌ترین اتفاقی است که در میهمانی رخ می‌دهد. ناهار تنها به خانواده معطوف نمی‌شود؛ بلکه در ناهار کاری و ناهار در نشست‌ها، همه دور یک میز جمع می‌شوند و همه تصمیمات سر ناهار گرفته می‌شود. از لحاظ تاریخی از گذشته دور، در یونان و روم باستان، دورهم جمع‌شدن و دور یک میزنشستن بسیار مهم بوده است. از آنجا که خانواده، کوچک‌شده دنیا به حساب می‌آید، این ناهارخوردن قرار ثابتی است که کسی نمی‌تواند از آن فرار کند یا به آن توجه نکند. باید سر ناهار حاضر باشد. حتی در خانواده‌هایی که کسی با کسی کار ندارد یا با هم حرف نمی‌زنند، این ناهارخوردن به‌قدری مهم است که باید در موقع ناهار دورهم جمع شوند. خیلی مهم است در لحظه‌ای که ناهار می‌خورند با هم ارتباط برقرار کنند، همدیگر را نگاه کنند و دیالوگ بینشان شکل بگیرد. آنچه برای من مهم بود که در متن آوردم و در نمایش نیز به‌خوبی نشان داده و به آن پرداخته شده است، به‌عنوان تنها موقعیتی که خانواده می‌توانند دور هم جمع شوند و با هم ارتباط برقرار کنند، دیگر وجود ندارد». او سپس به ریشه‌های تاریخی این جایگاه می‌پردازد: «تا نسل مادرم، ناهار جنبه زنانگی داشت. در نسل مادربزرگم که در نمایش‌نامه هم وجود دارد، اصلا یک زن نمی‌توانست به این قضیه فکر کند که در تهیه ناهار از مردش کمک بگیرد. اصلا به مخیله‌اش خطور نمی‌کرد. مرد با بداخلاقی می‌نشست و غذایش را می‌خورد و هیچ کمکی نمی‌کرد. وقتی به نسل مادر یعنی رزا می‌رسیم، هنوز آن اتفاق وجود دارد؛ ولی کم‌رنگ شده است. رزا می‌خواهد این مسئولیت را خود به گردن بگیرد. نمی‌خواهد در مسئولیت تهیه ناهار و آماده‌کردن آن با مردش شریک شود؛ مردی که اصلا توانایی این کار را ندارد که این مسئولیت را برعهده بگیرد. اصلا حضور فیزیکی ندارد. درحالی‌که نسل دیانا که هم‌نسل من است، برایش همه‌چیز تغییر کرده است. دیگر نقش افراد در خانواده ثابت نیست که هرکس کار ثابتی بکند. ممکن است یک جایی پدر و بچه‌ها در خانه بمانند و مادر سر کار برود. نسل دیانا همه‌چیز را برعکس تجربه می‌کنند و همه‌چیز را تغییر می‌دهند». برخی معتقدند که درحال‌حاضر و در جامعه امروز، اصولا در ایران مردها تمایل به بازگشت به گذشته دارند؛ ولی این در مورد زنان چندان صادق نیست. در ایران به طور عامیانه گفته می‌شود که مردها در ازدواج به‌دنبال زنی شبیه به مادر خود هستند؛ از او پرسیدیم چنین نکته‌ای را در مردمان ایتالیا هم می‌بیند؟ «در نسل ما نه. این تغییری است که یواش‌یواش در حال رخ‌دادن است. برای ما نیز مادر اصل ساختار خانواده است. فیلمی است که مادر تمام خانواده را رتق‌وفتق می‌کند. همه خانواده می‌روند و درنهایت این مادر است که در خانه می‌ماند. انگار نقش مادر ناگهان تمام می‌شود».اینجا نمایش‌نامه‌نویسی مدرن ایتالیایی با پیراندللو و داریو فو شناخته می‌شود و کمتر با دیگر نمایش‌نامه‌نویسان ایتالیایی آشنایی وجود دارد. نمایش‌نامه این نویسنده از سنت نمایش‌نامه‌نویسی این دو نویسنده فاصله دارد و هیچ وابستگی‌ای به متون آنان ندارد. این در حالی است که این نمایش‌نامه‌نویس جوان ایتالیایی به سبب بازگشت به سنت گذشته برنده یک جایزه شده. از او درباره این سنت نیز پرسیدیم. او جواب داد: «در نمایش‌نامه‌های امروزی همه‌چیز شکسته است. از لحاظ ساختار متن، شخصیت‌پردازی و... همه‌چیز را شکسته‌اند و سنت گذشته را پشت‌سر گذاشته‌اند. ولی من خودم را مقید کردم که ساختاری وجود داشته باشد که شخصیت‌ها تأیید شده باشند؛ ساختاری کاملا رئالیستی و روشن که خودم را به آن مقید کرده‌ام. به نظرم خلق شیوه‌ها و زبان جدید زیباست؛ ولی من به‌عنوان نویسنده، علاقه شخصی‌ام آن جمله شکسپیر در هملت است که می‌گوید «آینه را در مقابل واقعیت قرار بده»».

اعلام وضعیت تعطیلی سینماها در محرم

تعطیلی سینماها هم‌زمان با ایام سوگواری ماه محرم مشخص شد. غلامرضا فرجی، سخنگوی شورای صنفی نمایش در گفت‌وگو با ایسنا، توضیح داد: طبق جدولی که از سوی وزارت ارشاد اعلام شده است، تمام سینماهای سراسر کشور از روز پنجشنبه ۳۰ مهر ساعت ۱۷ تعطیل می‌شوند. به گفته او، این تعطیلی تا روزهای جمعه و شنبه اول و دوم آبان‌ماه (هم‌زمان با تاسوعا و عاشورا) ادامه دارد. فرجی اضافه کرد: طبق جدول اعلام‌شده، سینماها می‌توانند روز یکشنبه سوم آبان فعالیت خود را از سر بگیرند و تمام ساعات این روز را باز باشند اما درهرحال روز دوشنبه چهارم آبان به دلیل شهادت امام‌سجاد(ع) دوباره سینماها تعطیل خواهند بود و شاید بعضی از سینمادارها ترجیح بدهند روز یکشنبه را هم تعطیل باشند.

چهره روز

با حضور در شبکه خبر

درویش از «رستاخیز» می‌گوید

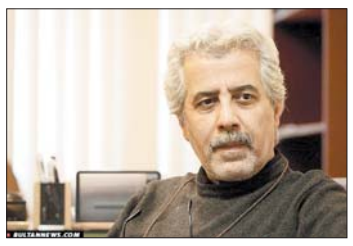

● **شرق:** «رستاخیز» هنوز هم مهر توقیف را بر پیشانی دارد و مشخص نیست هم‌زمان با فرارسیدن محرم، این فیلم که تنها تعدادی اکران محدود را تجربه کرد می‌تواند به اکران عمومی برسد یا خیر؟ در این چندماه اظهارنظرهای مدیران فرهنگی درباره رفع مشکل این فیلم رسانه‌ای شده است و مدتی قبل روزنامه سینما به نقل از حجت‌الله ایوبی، رئیس سازمان سینمایی، نوشت کسی نباید نگران اکران‌نشدن «رستاخیز» باشد و فیلم درویش اکران عمومی خواهد شد.با نزدیک‌شدن به ایام ماه محرم، زمزمه‌های اکران عمومی این فیلم بیشتر به گوش می‌رسید. درویش نیز که بارها در صحبت‌هایش تأکید کرده که این فیلم با مجوزهای قانونی ساخته شده است، خواهان رسیدگی به اکران این فیلم و مشخص‌شدن تکلیف عواملش است. احمدرضا درویش پس از مراسم بزرگداشتش در جشن خانه سینما و اظهارنظرهایی که درباره اکران فیلمش داشت، تأکید کرد که «رستاخیز» با عنایت و توجهات صاحبش، به فضل خدا و با مجوز قانونی و اتکا به فتاوای مراجع عالی‌قدر و حجت شرعی ساخته شد و به اکران عمومی درآمد. آنچه بر اثر تصمیم مدیران دولتی مبنی‌بر پایین‌کشیدن این فیلم از پرده اکران و توقف و تعلیق نمایش آن به بهانه جلوگیری از تضعیف جشن هسته‌ای صورت گرفته، حکایتی عبرت‌آمیز است که مسئولان سیاست‌ورز لاجرم باید پاسخ‌گوی آن باشند. او دیگر در این‌باره صحبت نکرد و قرار است پنجشنبه‌شب ۲۳ مهر ساعت ۲۱:۱۵ با حضور در شبکه خبر درباره تازه‌ترین اتفاقات مربوط به «رستاخیز» صحبت کند.

زیر آسمان فیروزه‌ای

تجلیل از بزرگان نگارگری در فرهنگستان هنر

خیال‌های «مهرگان» در «خیال»

● **مریم میری:** فرهنگستان هنر روز دوشنبه میزبان آثار مجید مهرگان، به بهانه تجلیل از نیم‌قرن فعالیت هنری او بود. مراسم و بازدید از نمایشگاه با حضور علی معلم‌دامغانی، محمدعلی رجبی، حسین یاوری و حبیب‌الله صادقی برگزار شد. خیال‌های مهرگان بر دیوارهای تالار «خیال» این فرهنگستان آویزان است؛ تابلوهایی با نقش و رنگ و خیال، تخیلی از عالم معنا به عالم ماده آمده تا با دستان توانمند و خلاقیت مهرگان بر کاغذ بنشیند. اگرچه مهرگان از شاگردان استاد فرشچیان بوده، اما با سبک‌وسیاق مختص به خود در این مسیر قدم برداشته و مخاطب آثار او در این نمایشگاه، عملا بیننده نگاه و سبک شخصی مهرگان به موضوع نگارگری است. اگرچه آثار نگارگری در نگاه اول شبیه به هم به نظر می‌آیند، اما هر هنرمند صاحب‌نامی در این هنر امضا، نگاه، سبک و مکتب خود را دارد. در حقیقت مجید مهرگان از نگارگران معاصر مکتب تهران است که اگرچه برآمده از تعلیمات استاد فرشچیان است اما در نقش‌هایش تخیلات و سبک و نگاه خود را جایگزین کرده و به تصویری منحصربه‌فرد نیز رسیده است. آنچه در تابلوهای او خودنمایی می‌کند، رهایی تصاویر است، گویی نقوش خلق‌شده در عین محصوربودن در چارچوب قاب، رها هستند. در اکثر آثار نقوش از کادر تعریف‌شده بیرون آمده، همچون نقش بال‌ها، پرهای پرندگان، شاخه‌های درختان و... . استاد مهرگان هنگام افتتاحیه نمایشگاه، میهمانان خود را همراهی می‌کرد و گاه توضیحاتی هم در مورد آثارش می‌داد. او معتقد است که تشویق هنرمند، رسم و آیینی بوده که باعث ایجاد ذوق و انگیزه در هنرمند می‌شده است اما این رسم، اکنون از بین رفته و متداول نیست. فرهنگستان هنر تا آخرین روز مهرماه میزبان علاقه‌مندانی است که به دیدن حکایت‌های مهرگان در قالب جهان رؤیایی نگارگری او در گالری خیال می‌آیند.